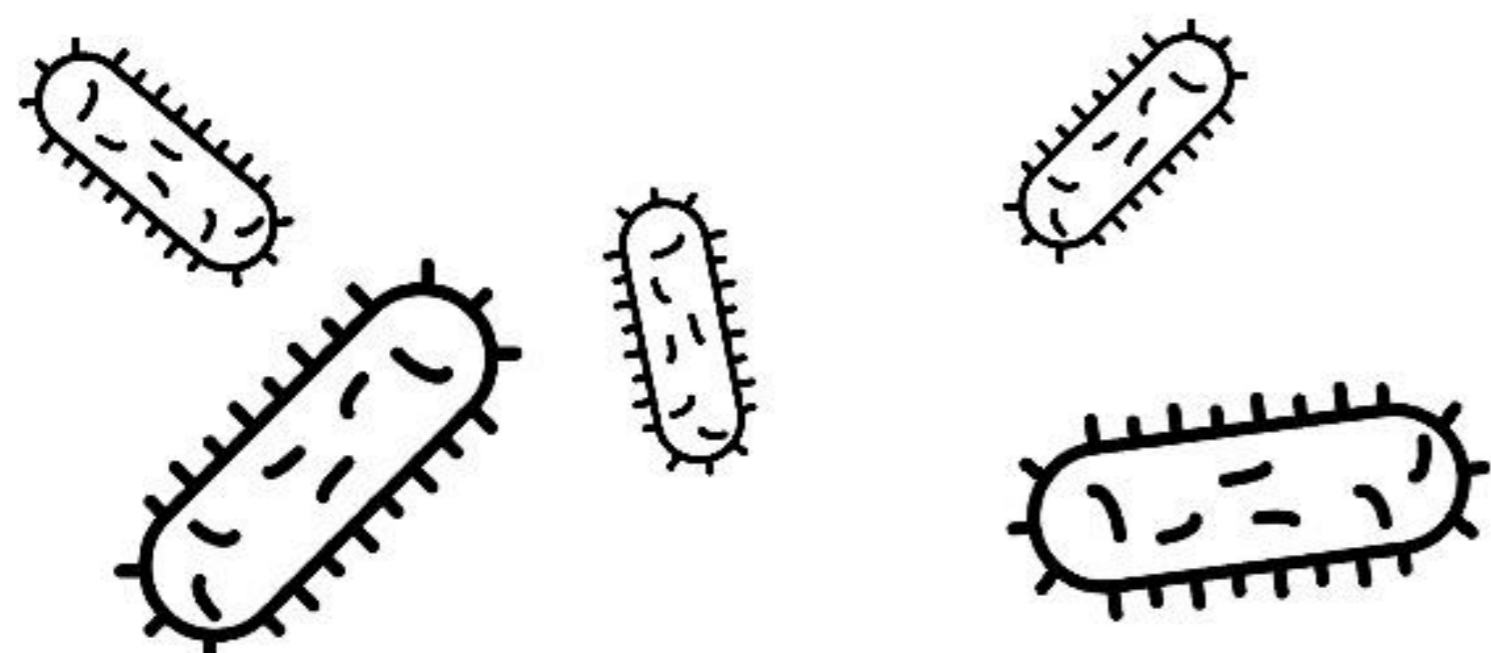

Rage

Fiche ya Kolimbola

Rage ezala virus oyo ekotaka na bongo pe na mukuwa ya mokongo. Rage ezali rare na Etats Unis, mais ezali epayi ya ba niama ya zamba na Maine. Virus ya rage ekoki kozuama na soyi, bongo, na mukuwa ya mokongo ya niama oyo azali kobela.

Ba niama nioso, to ba niama oyo bazali na ba poils ebele pe bakaki kopesa miliki, bakoki kozua rage. Ba niama neti ba ratsons laveurs, mouffettes, bagambala, ngemba bazali na ba chance ebele ba panza rage. Rage ezali rare epayi ya mpuku, ba niama oyo bazua vacin, pe na ba niama ya ferme.

Bilembo na Bimoniseli

Fievre

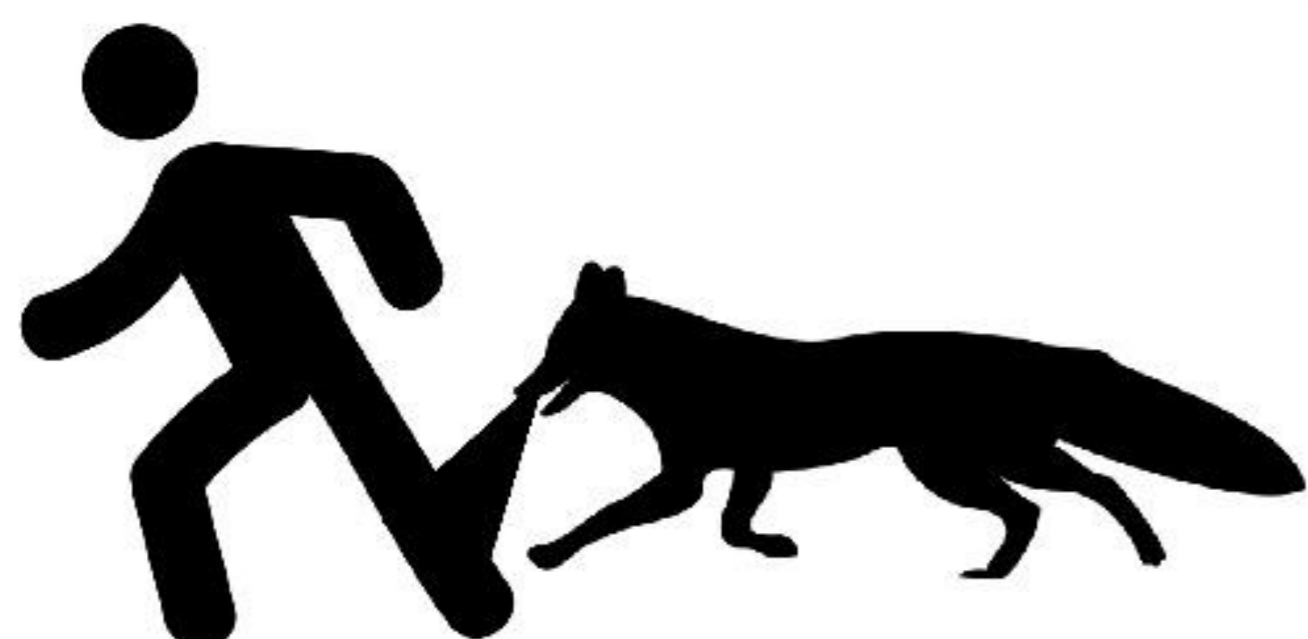
Mutu pasi

Koyoka bolembu

Ba bilembo ya rage ya liboso epayi ya batu eza pe kozanga makanisi na kozala na kobanga. Soki mutu ya rage abandi kolakisa bilembo oyo, ba sukaka na kokufa. Batu mingi babandaka kolakisa bilembo ya rage nasima ya poso misato na sima na bango kozala infecte soki bazui lisalisi ya malamumu te.

Ba Niama: Ba niama na rage bazalaka lokola na soni, kobanga, ko tepa tepa to lokola kolangua, kanda, boiteux, to na bolingo makasi. Ba niama na rage ba zala kaka na comportema moko mabe tango virus ezali komata na bongo, kasi ba bilembo ekeseni. Okoki ko yeba te kaka nako tala na misu soki niama azali na rage. Ekoki kozua poso mibale to na sanza minei pona niawu to bwa ya ndaku alakisa ba bilembo ya rage nasima ya kozala infecte. Eyebani te ntango nini ezuaka niama ya zamba kolakisa bilembo.

Rage ezuamaka ntango niama asui to a paloli mutu to niama mususu. Virus ekoki ko panzana na soyi to na lopo ya bongo to na mukuwa ya mokongo ya niama oyo azali infecte na poso to na monoko, zolo, to misu.

Ndako ya eta ya Augusta epayi batalaka bokono ya nzoto ekoki kosala teste ya poso ya niama pona koyeba soki azali na rage. Na cadre ya niama ezalaki na moto, CDC ya Maine pe na Batalisi ya localite ya ba Baniama bako talisa na kopesa eyano ya malamumu na kopesa ndakisa ya kolanda.

Eloko Nini ya Kosala Soki yo to Niama ya Ndaku Azali Expoze

Soki yo to niama ya ndaku azali na kontak na niama ya zamba to niama oyo oyebi te, esengeli oyeba:

- Pangusa esika ya pota malam na savon pe na mayi

- Benga monganga Bakoki kosunga soki ozali na bosenga ya lialisi.
- Benga batu ya ndaku ya kolendela ba niama (ACO) soki niama asuaki azali niawu to bwa.*
- Benga batu ya garde ya chase ya kartier soki niama azali ya zamba. **
- Benga motali ba niama pe ya kartier ACO soki niama nayo nde asui yo to ba paloli yo epeyi ya naima.

* Benga ACO nako bengala batu ya ndaku ya kartier to localite/police.

** bengala ba garde ya chase nako bengala police to ya centre ya bopesi lisungi ya pembeni.

Bosalisi ya Moto

Bosalisi ya batu oyo bazali expoze na rage ezali kosangisa ya vacin ya rage na tonga ya immunoglobuline (RIG). Oyo ebangami "nasima ya kozala expoze prophylaxie" to PEP.

ACOs, Mosungi ya ba niama na batu ya misala naye, na batu misusu oyo bazalaka na contact ya tango nioso na ba niama to bikelamu ya zamba bakokanisa kozua vacin ya rage liboso ya kozala expoze.

Komibatela pona Rage

Sala ke niama nayo ya ndaku azuwa vacin. Na mibeko, ba bwa nioso na ba niawu basengeli bazua vacin na sima ya ba mbula.

Zala na ekenge na ba niama nioso ya zamba pe na niama oyo oyebi te. Kosimba te niama oyo azo bela to niama ya zamba oyo azali na pota.

Kanga malam na makasi poubele pe kotika te biloko ya kolia pona ba niama libanda. Yango esungaka bongo na kotika ba niama ba koma mpembeni ya ndako te.

Solola ba batu oyo ba bomaka ba niama to basalisi na likambo oyo ya "kombatela pona ba ngembo" na ndako nayo.

Ba Numero ya Telephone ya Motuya

- CDC ya ba raport ya maladi ya Maine na koluka lialisi: (800) 821-5821
- Ndaku ya lisungi ya ba teste ya nzoto na bazinga zinga: (207) 287-2727
- Eta ya basungi ba niama: (207) 287-3701

Centre ya bapanzi ya garde de chase (polele 24/7):

- Augusta: (800) 452-4664
- Bangor: (800) 432-7381
- Houlton: (800) 924-2261

Okoki pe kotala biso na www.maine.gov/dhhs/rabies pona ba information misusu.